

Wymagania edukacyjne z historii dla kl. 4

P – poziom podstawowy

PP – poziom ponadpodstawowy

Ocena dopuszczająca P Uczeń:	Ocena dostateczna P Uczeń:	Ocena dobra PP Uczeń:	Ocena bardzo dobra PP Uczeń:	Ocena celująca PP Uczeń:
<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>współczesność, przeszłość, historia, legenda, baśń</i>;</p> <p>– rozróżnia przeszłość od współczesności;</p> <p>– potrafi krótko scharakteryzować, czym zajmują się historycy.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>archeologia, źródła historyczne</i>;</p> <p>– rozróżnia pracę historyków i archeologów;</p> <p>– potrafi podać przykłady postaci legendarnych i historycznych;</p> <p>– wyjaśnia, czym są przyczyny i skutki;</p> <p>– dokonuje podstawowego podziału źródeł historycznych.</p>	<p>– wskazuje różne przykłady materialnych źródeł pisanych i niepisanych.</p>	<p>– omawia rolę źródeł historycznych w procesie poznawania dziejów.</p>	<p>– potrafi zaproponować podział źródeł pisanych bądź niepisanych na podkategorie;</p> <p>– ocenia wiarygodność różnego rodzaju źródeł pisanych.</p>
<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: <i>ojczyzna, patriotyzm</i>;</p> <p>– podaje przykłady pamiątek rodzinnych.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>ród, drzewo genealogiczne</i>;</p> <p>– przygotowuje drzewo genealogiczne najbliższej rodziny;</p> <p>– podaje przykłady postaw i zachowań patriotycznych.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem <i>tradycja</i>;</p> <p>– podaje przykłady regionalnych tradycji.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem „<i>mała ojczyzna</i>”;</p> <p>– tworzy przewodnik po własnej miejscowości.</p>	<p>– wskazuje wybitne postaci w dziejach regionu.</p>

<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem <i>symbole narodowe</i>;</p> <p>– wskazuje na mapie państwo polskie i jego granice.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem <i>naród</i>;</p> <p>– przedstawia polskie symbole narodowe;</p> <p>– wymienia najważniejsze święta państwowe;</p> <p>– wskazuje na mapie stolicę państwa.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem <i>region</i>;</p> <p>– wskazuje na mapie główne krainy historyczne Polski oraz największe miasta;</p> <p>– wyjaśnia genezę najważniejszych świąt państwowych.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem <i>Polonia</i>;</p> <p>– podaje przykłady dziedzictwa narodowego Polaków.</p>	<p>– omawia genezę polskich symboli narodowych;</p> <p>– tworzy przewodnik po własnym regionie.</p>
<p>– przy pomocy nauczyciela używa terminów chronologicznych: <i>tysiąclecie, wiek</i>;</p> <p>– umieszcza daty na osi czasu.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>chronologia, okres p.n.e. i n.e.</i></p> <p>– zamienia cyfry arabskie na rzymskie;</p> <p>– porządkuje fakty i epoki historyczne oraz umieszcza je w czasie.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>era, epoka historyczna</i>;</p> <p>– podaje cezury czasowe epok historycznych.</p>	<p>– wyjaśnia okoliczności ustanowienia roku 1 i podziału na dwie ery;</p> <p>– podaje przykłady innych rachub mierzenia czasu.</p>	<p>– charakteryzuje główne epoki historyczne.</p>
<p>– przy pomocy nauczyciela określa, w którym wieku miało miejsce dane wydarzenie;</p> <p>– oblicza upływ czasu między wydarzeniami w ramach jednej ery.</p>	<p>– poprawnie wskazuje wydarzenie wcześniejsze w czasach p.n.e.;</p> <p>– oblicza upływ czasu między wydarzeniami w ramach obu er.</p>	<p>– określa początek i koniec wieku;</p> <p>– poprawnie umiejscawia wydarzenia z obu er na osi czasu.</p>	<p>– oblicza upływ czasu między wydarzeniami, w tym na przełomie obu er.</p>	<p>– przyporządkowuje wydarzenia do epok historycznych.</p>
<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>mapa, plan</i>;</p> <p>– dostrzega różnice między mapą a planem.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>legenda, symbol</i>;</p> <p>– objaśnia symbole legendy mapy;</p> <p>– odczytuje z mapy podstawowe informacje.</p>	<p>– wyjaśnia, czym jest kartografia;</p> <p>– przygotowuje proste plany miejscowe.</p>	<p>– rozróżnia mapę geograficzną, polityczną, historyczną.</p>	<p>– wyjaśnia zasadę działania i rolę GPS-u we współczesnej lokalizacji przestrzennej.</p>

<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>plemię, dynastia</i>;</p> <p>– wie, kto był pierwszym historycznym władcą Polski.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem <i>Piastowie</i>;</p> <p>– wyjaśnia pochodzenie nazwy „Polska”.</p> <p>- wie kiedy doszło do chrztu Mieszka I.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>Słowianie, poganin</i>;</p>	<p>– wyjaśnia okoliczności zawarcia małżeństwa z Dobrawą oraz przyjęcia chrztu przez Mieszka;</p> <p>– wymienia najważniejsze konsekwencje przyjęcia chrztu.</p>	<p>– wskazuje na mapie rozmieszczenie plemion słowiańskich na ziemiach polskich;</p> <p>– charakteryzuje znaczenie przyjęcia chrześcijaństwa dla państwa polskiego.</p>
<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>cesarz, koronacja, wojowie</i>;</p> <p>– wie, kto był pierwszym królem Polski.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>relikwie, gród, drużyna</i>;</p> <p>– wie kiedy doszło do zjazdu w Gnieźnie i koronacji Bolesława Chrobrego;</p> <p>– charakteryzuje misję św. Wojciecha.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>biskupstwo, arcybiskupstwo</i>;</p> <p>– wymienia skutki zjazdu gnieźnieńskiego.</p>	<p>– wskazuje na mapie terytoria podbite przez Bolesława Chrobrego;</p> <p>– wyjaśnia znaczenie koronacji Bolesława Chrobrego.</p>	<p>– ocenia skutki polityki wewnętrznej i zagranicznej Bolesława dla państwa polskiego.</p>
<p>– przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem: <i>uniwersytet, żak</i>;</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego historycy nadali królowi Kazimierzowi przydomek „Wielki”.</p>	<p>– wyjaśnia powiedzenie: <i>Zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną</i>;</p> <p>- wie, kiedy doszło do założenia Akademii Krakowskiej.</p>	<p>– wymienia główne reformy Kazimierza Wielkiego;</p> <p>– wyjaśnia cele założenia oraz znaczenie utworzenia Akademii Krakowskiej;</p> <p>– wskazuje na mapie ziemie przyłączone do Polski za panowania Kazimierza Wielkiego.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem <i>uczta u Wierzyńka</i>;</p> <p>– opisuje zjazd monarchów w Krakowie.</p>	<p>– porównuje politykę prowadzoną przez Bolesława Chrobrego i Kazimierza Wielkiego.</p>
<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem <i>Jagiellonowie</i>;</p> <p>– charakteryzuje postać <i>Jadwigi i Władysława Jagielly</i>.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem <i>unia</i>;</p> <p>– zna wydarzenia związane z datą 1385;</p> <p>– wskazuje na mapie Królestwo Polskie oraz obszar</p>	<p>– przedstawia okoliczności zawiazania unii polsko-litewskiej;</p> <p>– wymienia postanowienia unii w Krewie.</p>	<p>– opisuje sytuację związaną z objęciem tronu polskiego po wygaśnięciu dynastii Piastów.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem <i>Andegawenowie</i>;</p> <p>– omawia zagrożenie ze strony zakonu krzyżackiego dla Polski</p>

	Wielkiego Księstwa Litewskiego.			i Litwy.
	– wie, kiedy doszło do bitwy pod Grunwaldem.	– wymienia przyczyny wielkiej wojny z zakonem krzyżackim; – opisuje przebieg bitwy pod Grunwaldem.	– charakteryzuje postać Ulricha von Jungingena.	– wymienia skutki bitwy pod Grunwaldem oraz postanowienie pokoju toruńskiego.
– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem <i>astronomia</i> ; – wie, kim był Mikołaj Kopernik.	– wyjaśnia powiedzenie: <i>wstrzymał Słońce i ruszył Ziemię</i> ;	– wie, gdzie urodził się Mikołaj Kopernik oraz gdzie znajduje się jego grób; – przedstawia poglądy na temat Ziemi i Układu Słonecznego przed odkryciem Kopernika.	– poprawnie posługuje się terminem: <i>teoria heliocentryczna</i> ; – przedstawia inne dokonania i zainteresowania Mikołaja Kopernika;	– wyjaśnia, dlaczego najważniejsze dzieło Kopernika zostało potępione przez Kościół.
– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: <i>szlachta</i> ;	– poprawnie posługuje się terminami: <i>kanclerz, hetman</i> ; – charakteryzuje postać i dokonania Jana Zamoyskiego.	– poprawnie posługuje się terminem <i>złoty wiek</i> ; – charakteryzuje zabudowę i układ Zamościa; – wskazuje na mapie Zamość.	– wyjaśnia słowa Zamoyskiego: <i>Takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie</i> ; – zna dwóch ostatnich królów z dynastii Jagiellonów i <i>Stefana Batorego</i> .	– charakteryzuje Zamość, jako przykład miasta renesansowego.

<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem <i>potop szwedzki</i>;</p> <p>– wskazuje na mapie granice Rzeczypospolitej.</p>	<p>– wskazuje na mapie sąsiadów Rzeczypospolitej;</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem: <i>wojna podjazdowa, odsiecz wiedeńska</i>;</p> <p>– opisuje wygląd i uzbrojenie husarii;</p> <p>– zna postaci: Augustyn Kordecki, Stefan Czarniecki, Jan III Sobieski, oraz ich dokonania:</p> <p>- wie kiedy doszło do potopu szwedzkiego i odsieczy wiedeńskiej</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>husaria, wielki wezyr</i>;</p> <p>– przedstawia przebieg potopu szwedzkiego i przełomowej obrony Jasnej Góry;</p> <p>– przedstawia przebieg odsieczy wiedeńskiej.</p>	<p>– wymienia skutki wojen Rzeczypospolitej w XVII w.</p>
<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: <i>zaborcy, powstanie</i>;</p> <p>– wymienia państwa, które dokonały rozbiorów;</p> <p>– przedstawia cel powstania kościuszkowskiego.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>konstytucja, kosynierzy</i>;</p> <p>– wie, kiedy doszło do rozbiorów Polski i uchwalenia Konstytucji 3 Maja.</p>	<p>– omawia znaczenie uchwalenia Konstytucji 3 Maja;</p> <p>– charakteryzuje postać i dokonania Tadeusza Kościuszki;</p> <p>– opisuje przebieg powstania kościuszkowskiego.</p>	<p>– omawia znaczenie uchwalenia Konstytucji 3 Maja;</p>	<p>– wyjaśnia czym był Uniwersał Połaniecki;</p> <p>– wskazuje na mapie rozbiory Polski;</p> <p>– wyjaśnia przyczyny kryzysu Rzeczypospolitej szlacheckiej.</p>
<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem <i>hymn państwowy</i>;</p> <p>– zna imię i nazwisko autora hymnu państwowego;</p> <p>– zna słowa hymnu Polski.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem <i>emigracja</i>;</p> <p>– przedstawia sytuację narodu polskiego po III rozbiorze;</p> <p>– charakteryzuje postaci gen. Jana Henryka Dąbrowskiego i Józefa Wybickiego.</p>	<p>– opisuje Legiony Polskie we Włoszech oraz panujące w nich zasady</p> <p>- wie, kiedy powstała Pieśń Legionów Polskich we Włoszech.</p>	<p>– wie, kiedy <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> został polskim hymnem narodowym;</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego Polacy zaczęli tworzyć legiony polskie u boku Napoleona.</p>	<p>– charakteryzuje postać Napoleona Bonaparte;</p> <p>– wie, o jakich wydarzeniach mówią słowa Mazurka Dąbrowskiego.</p>

<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: <i>zabór rosyjski, Syberia</i>;</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego Polacy zorganizowali powstanie.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>branka, dyktator</i>;</p> <p>– charakteryzuje postać Romualda Traugutta;</p> <p>– wie, kiedy wybuchło powstanie styczniowe.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem <i>działalność konspiracyjna</i>;</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego Polacy prowadzili działalność konspiracyjną.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>wojna partyzancka</i>;</p> <p>– opisuje charakter, przebieg i skutki powstania styczniowego.</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego powstanie styczniowe upadło.</p>
<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: <i>tajne nauczanie, laureat</i>;</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego Maria Skłodowska-Curie musiała wyjechać do Francji.</p>	<p>– charakteryzuje postać Marii Skłodowskiej-Curie;</p> <p>– wymienia, za jakie dokonania Maria Skłodowska-Curie otrzymała Nagrodę Nobla.</p>	<p>– omawia dokonania M. Skłodowskiej-Curie i wyjaśnia, za co została uhonorowana Nagrodą Nobla .</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>Nagroda Nobla, Uniwersytet Latający</i>;</p> <p>– wymienia innych polskich laureatów Nagrody Nobla.</p>	<p>– opisuje działalność Marii Skłodowskiej-Curie podczas I wojny światowej.</p>
<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: <i>I wojna światowa, II Rzeczpospolita</i>;</p> <p>– wskazuje na mapie obszar II RP;</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego dzień 11 listopada został ogłoszony świętem państwowym.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem <i>Naczelnik Państwa</i>;</p> <p>– wie, kiedy Polska odzyskała niepodległość.</p>	<p>– przedstawia udział Legionów Polskich w działaniach zbrojnych podczas I wojny światowej;</p> <p>– wyjaśnia rolę Józefa Piłsudskiego w odzyskaniu niepodległości i budowie państwa polskiego.</p> <p>- wie, kiedy wybuchła i zakończyła się I wojna światowa.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminem <i>orlęta lwowskie</i>;</p> <p>– wymienia obszary, o które Polacy toczyli walki o granice.</p>	<p>– opisuje przebieg walk o granice II Rzeczpospolitej.</p>
<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: <i>Wolne Miasto Gdańsk, bezrobocie</i>;</p> <p>– wskazuje na mapie Polski</p>	<p>– wyjaśnia, dlaczego Gdynia stała się polskim „oknem na świat”.</p> <p>- wyjaśnia zasługi Eugeniusza Kwiatkowskiego przy</p>	<p>– opisuje trudności gospodarcze i ustrojowe w odbudowie państwa polskiego.</p>	<p>– charakteryzuje i wskazuje na mapie obszar Centralnego Okręgu Przemysłowego.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>minister, eksport, import</i>.</p>

Gdynię.	budowie Gdyni			
– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: <i>okupacja</i> ; – wie, kiedy wybuchła II wojna światowa; – opisuje sytuację narodu polskiego pod niemiecką okupacją.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>Armia Krajowa</i> , <i>Szare Szeregi</i> ; – wie, kiedy wybuchło Powstanie w Warszawie; – charakteryzuje postaci Zośki, Alka i Rudego.	– wie, dlaczego wybuchło powstanie warszawskie; – opisuje najważniejsze akcje Szarych Szeregów, w tym akcję pod Arsenalem.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>Związek Sowiecki</i> , <i>powstanie warszawskie</i> ; – charakteryzuje działalność Polskiego Państwa Podziemnego.	– omawia przebieg powstania warszawskiego.
– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: „ <i>żołnierze niezłomni</i> ”; – opisuje politykę komunistów wobec ludności polskiej.	– poprawnie posługuje się terminem: „ <i>żołnierze niezłomni</i> ”; – rozwija skrót PRL; – wyjaśnia kim byli: Witold Pilecki i Danuta Siedzikówna	– wyjaśnia, kto objął rządy w państwie polskim po zakończeniu II wojny światowej; – opisuje represje komunistów wobec zwolenników prawowitych władz polskich.	– charakteryzuje postaci <i>Witolda Pileckiego</i> i <i>Danuty Siedzikówny</i> .	– wie, kiedy obchodzony jest Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”.
– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminem: <i>papież</i> – wie, kim był Karol Wojtyła; – podaje miasto, w którym urodził się Karol Wojtyła.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>papież</i> , <i>teologia</i> , <i>pielgrzymka</i> ; – wymienia nazwy kontynentów, które odwiedził Jan Paweł II.	– charakteryzuje rolę Kościoła katolickiego w czasach komunizmu; – charakteryzuje rolę papieża jako przywódcy Kościoła katolickiego oraz jako autorytetu moralnego dla chrześcijan.	– wyjaśnia znaczenie słów Jana Pawła II: <i>Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi. Tej ziemi!</i> ; – wyjaśnia znaczenie pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do kraju dla społeczeństwa polskiego.	– poprawnie posługuje się terminami: <i>konklawe</i> , <i>kardynał</i> , <i>pontyfikat</i> ; – wie, dlaczego Stefan Wyszyński nazywany jest Prymasem Tysiąclecia;

<p>– przy pomocy nauczyciela poprawnie posługuje się terminami: <i>demokracja, strajk, solidarność, związek zawodowy</i>; – wie, jak się nazywał pierwszy przywódca związku zawodowego „Solidarność” i późniejszy prezydent.</p>	<p>– wie, kiedy doszło do podpisania porozumień z rządem i powstania Solidarności; – opisuje okoliczności zawiania związku zawodowego „Solidarność”.</p>	<p>– zna głównych bohaterów „Solidarności” – Lecha Wałęsę i Annę Walentynowicz.</p>	<p>– poprawnie posługuje się terminami: <i>stan wojenny, Okrągły Stół</i>; – wymienia ograniczenia, z jakimi wiązało się wprowadzenie stanu wojennego; – wyjaśnia skutki rozmów Okrągłego Stołu.</p>	<p>– wskazuje różnice między czasami komunizmu a wolną Polską.</p>
--	--	---	--	--